

TE DEUM LAUDAMUS ROK 2007 V DĚJINÁCH CÍRKVE A FARNOSTÍ

VENIMUS ADORARE EUM

DĚTSKÝ PĚVECKÝ SBOR MOTÝLEK S KOMORNÍM ORCHESTREM

KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE V DRYASICÍCH - NEDĚLE 7. LEDNA 2007 V 16 HODIN (v kostele se topí)

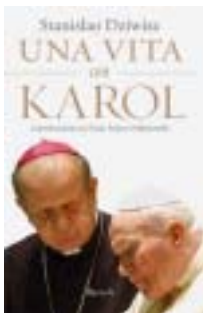

„PŘIŠLI JSME SE MU POKLONIT“

slova Mágů od Východu, ztvárněná na klenbě kostela Narození Panny Marie v Drysicích, se o letošních vánocích stala mottem zcela jedinečného poselství, jež v této mariánské svatyni promluví v den,

kdy si je celý svět připomínal – o slavnosti Zjevení Páně. V podání dětského pěveckého sboru „Motýlek“, za doprovodu komorního orchestru (smyčkový kvartet, cembalo, hoboje), zazní velkolepé Vivaldiho „GLORIA“, snad poprvé v dějinách v interpretaci nezapomenutelných dětských hlasů – „*ex ore infantium perfecisti laudem*“ (Ps 8,3).

ŽIVOT S KAROLEM

pod tímto názvem vyšla ve středu, 24. ledna 2007, v italském nakladatelství Rizzoli kniha mimořádného svědectví kardinála Stanislava Dziwisze, muže, který strávil ve stínu papeže Jana Pavla II. celých čtyřicet let jako jeho osobní sekretář. Kniha současného krakovského arcibiskupa je dlouhým rozhovorem s novinářem Gian Franco Svidercoschim.

ALI AGCA NIKDY NEŽÁDAL ODPUŠTĚNÍ

Sřirající otázka: „Jak to že není mrtvý?“ Právě to, jak vzpomíná otec Stanislav, sužovalo papežova atentátníka Ali Agcu.

Nikdy však neprosil za odpuštění!

Jan Pavel II. to napsal i v dopise: „Drahý bratře, jak budeme moci předstoupit před tvář Boží, když si tady na zemi vzájemně neodpustíme!“

Tento list mu však neodeslal. Ali Agca by ho zřejmě zlehčil. Svatý Otec dal raději přednost návštěvě, aby uskutečnil toto gesto odpuštění, a stiskl ruku svého atentátníka. Právě tu ruku! On však, nic. Zajímala ho jen fatimské zjevení.

Zajímal se jen o to, kdo mu zabránil, aby tohoto člověka zabil. Ale žádat o odpuštění. To ne, to ho nezajímalo. Nikdy to neudělal. Nikdy nežádal o odpuštění!

*

CÍRKEVNÍ OTCOVÉ S TOMÁŠEM ŠPIDLÍKEM

„Je to jen hrstka perliček, kterou si každý sám navlékne na nit svého osobního života,“ říká o své nové knížce známá osobnost české i světové církve, kardinál Tomáš Špidlík. Uvažuje v ní o základních stránkách křesťanského života: za východisko si při tom bere výroky křesťanských osobností, jimž se tradicí dostalo čestného titulu „Otcové církve“. Ti ve svém díle nezůstávali jen u teoretického poznání věroučných pravd, ale vždy se ptali, co znamenají pro duchovní život. Také kardinál Špidlík jde ve svých rozjímáních k jádru věci a dotýká se naší živé přítomnosti. Vznikl tak zajímavě uspořádaný, inspirativní pohled na spiritualitu prvních křesťanských staletí, který potěší každého, kdo se chce duchovně občerstvit a poučit.

*

Pouť do Bělehradu 28. - 30. ledna 2007

Má cesta do Bělehradu začala 28. ledna přímým letem z Říma spolu s P. Rupnikem, ubytováním na nunciatuře a hned nato odpolední mši společně s panem arcibiskupem Hočevarem v katolické katedrále. Kázat jsem ovšem musel s překladem.

V pondělí 29. hned ráno se mne zmocnila novinářka na dlouhý rozhovor, ale otázky byly velmi inteligentní a celé to vyšlo nezkažené v dobrém srbském deníku. V deset hodin se sešli na arcibiskupství katoličtí kněží z celé diecéze, po společné liturgii jsme měli obnovu a debatu. Zajímavé bylo, že už při mši se dostavil pozdravit mne pravoslavný biskup Irenej, děkan teologické fakulty. Večer jsem světil v kapli na arcibiskupství novou mozaiku P. Rupnika „patroni Evropy“ a účastníci byli vyslanci slovanských národů u

srbské vlády pod vedením ministra kultu. Měl přijít i prezident republiky, ale byl horký den domluv pro novou vládu. Můj referát byl ovšem o kulturní jednotě Evropy.

Tomu tématu byl zasvěcen celý třetí den 30. ledna. Začalo to pěknou audiencí u patriarchy Pavla, kterého jsem poznal už loni v Lubljani, kde jsme jakoby „koncelebrovali“ při svěcení nového pravoslavného kostela. Ve 12 hodin byla v naplněném sále národní knihovny prezentace srbského překladu mé knížky o Evropě (*Na izvorima Evrope*).

Připravil jsem si dost dlouhý proslov, ale musel jsem jej zkrátit, protože dlouho a pěkně mluvil srbský vyslanec z Říma Tanaskovič (jinak univerzitní profesor a specialista v islamologii) a pravoslavný biskup Irenej podal souhrn

mé „teologie osobností“. Já jsem podpisoval mnoho exemplářů a dostal jsem i pěkné dary od srbských umělců. Na skok jsme ještě zaskočili do novostavby největší pravoslavné katedrály na světě. Brzy bude dokončena stavba s luxusního bílého mramoru a mozaika je už zadána našemu Centru Aletti. Oběd s vícero intelektuály se dost protáhnul. Tak „hned po obědě“ v 17h odpoledne jsem pospíchal na pravoslavnou teologickou fakultu, kde jsem mluvil dobré tři čtvrtě hodiny pořád na stejné téma, tentokrát studentům

teologie. Seminaristů je tu přes tisíc. Po zkráceném spaní nás nuncius a pan arcibiskup už v 5 ráno odvezli na letiště. Shodli jsme se v tom, že jsme tu udělali zkušenost naprosto nečekanou. Byl si toho vědom i patriarcha Pavel, který mně kladl na srdce, abych o tom promluvil sv. Otcí v Římě. Proto se o tom zhruba zmiňuji i svým přátelům.

✱

POSELSTVÍ BENEDIKTA XVI. K POSTNÍ DOBĚ 2007

„Budou hledět na toho, kterého probodli“

Toto biblické téma bude letos provázet naše postní zamyšlení. Postní doba je časem příhodným k tomu, abychom se učili stát s Marií a Janem, milovaným učedníkem, vedle toho, který na Kříži přinesl oběť svého života za celé lidstvo (srv. *Jan 19,25*). Obrátme proto v tomto období pokání a modlitby pohled s hlubokou účastí ke Kristu ukřižovanému, který nám svou smrtí na Kalvárii plně zjevil Boží lásku. Tématu lásky jsem věnoval Encykliku *Deus caritas est*, kde jsem vyzdvihl dvě její základní formy: *agapé* a *erós*.

PEREGRINATIO

AD FONTES FIDEI

NEDĚLE, 18. BŘEZNA 2007

*„Právě dnes je tomu 45 let,
co jsem 18. března 1962
byl ponořen do křestního pramene
farního kostela sv. Martina v Bánově.
Má vděčnost se v této chvíli obrací
k těm, kdo mne ke křtu přinesli,
k mým drahým rodičům, kmotrům.
Všemohoucímu Bohu odporoučím
zvláště zesnulou kmotru...“*

*„Vše, co den co den vlévá našemu
životu důvody naděje, pramení z našeho
křestního ponoření do Ježíšovi smrti a
zmrtvýchvstání“.*

*Chceme žít ve svobodě dětí Božích,
proto se zříkáme hříchu, i všeho,
co k němu láká a čím se pyšní.“
Trojjediný Bože, dej nám z víry žít!“*

*„Jen malá část síly
každého národa
je v počtu jeho živých.
Pravá jeho
nepřemožitelná síla
jest v nebi! Což by byla
platná síla na zemi
bez síly v nebi!
A pohrdá-li se silou,
kterou má národ v nebi,
co může následovat?
I národové zmizí jednou
z povrchu země
a před tváří Boží z nich
zbude jen to, co se za
věky nashromáždí
pod ochranou světců.“*

(před oltářem kostela sv. Ludmily v Suché Lozi)

*Ustavičně
chci velebit Hospodina,
vždy bude v mých ústech
jeho chvála.
V Hospodinu
nechť se chlubí
moje duše,
ať to slyší pokorní
a radují se.
Velebte se mnou Hospodina,
oslavujme spolu
jeho jméno!*

*Hledal jsem Hospodina
a vyslyšel mě,
vysvobodil mě
ze všech mých obav.
Pohleďte k němu,
ať se rozveselíte,
vaše tvář
se nemusí zardívat hanbou.
Hle,
ubožák zavolal
Hospodin slyšel,
pomohl mu
ve všech jeho strastech.*

*„Významná životní jubilea
slavíme v rodině svých
nejdražších – a Vy jste si přál
oslavit je s námi.“*

*„Vážený pane starosto,
při pohledu na úchvatnou
klenbu tohoto kostela
se mi vybavuje
ta Michelangelova v Římě.
Zlatými písmeny na ní stojí:*

‘Tu es Petrus
et super hanc petram
aedificabo ecclesiam meam
et portae inferi
non praevalentur ei’.
*Od chvíle křtu
nosíte jméno knížete apoštolů
a do vašich rukou
vložíla Prozřetelnost
starost o tuto obec,
spočívající na pevné víře Otců.
Přijměte
jako projev vděčnosti
tuto pamětní medaili,
která byla vyražena
právě u příležitosti
letošního 500. výročí
položení základního kamene
k bazilice vatikánské“.*

„Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý.“

*„Kdo jednú, jedenkrát,
dojde sem, je tu rád!“*

(Poutníci byli po mši svaté pozváni
do místního sálu na malé občerstvení)

*„Bože,
daj zdraví těm co pijú,
aj těm, co nepijú“*

*„Prostíráš pro mne stůl....,
má číše přetéká“
Šťěstí a přízeň mě provázejí
po všechny dny mého života...“*

„*Nova et vetera*“, bohatství věcí starých i nových, tak jak je přinášely dějiny, předkládal poutníkům šestaosmdesátiletý P. Bartoloměj Josef Kulhavý, OP. Jeho podání bylo poutavou výpovědí moudrosti i životního vnímání. V duchu svého spoluro-dáka z Litomyšle dal zaznít „symfonii“ tradice dominikánského řádu „*contemplatio aliis tradere*“ (bohatství poznaného sdílet jiným).

„Brány milosrdenství, otevři nám, Neposkvrněná Panno Maria, Matko krásného milování a Matko jednoty, a čisté vody Tvého slitování, nechť omyjí naše viny! Z Tebe se věčný Syn věčného Otce narodil na tuto zemi, u Tebe, matko, se my synové země, zrodíme pro nebe. Dej nám vyrůstat v pravdě a v lásce, v lidi dokonalé podle míry plnosti Kristovy. Odvrát od nás záplavu zlých

myšlenek, žádostí a hříchů, abychom jako vinná ratolest na kmeni Spasitelově přinášeli hojný užitek, podíl měli na slávě, kterou dal Otec svému Synu, a všichni abychom byli jedno; splní se tak poslední odkaz, který nám dal Ježíš. Učiň z nás lidi nové, kteří svlékli člověka starého a oblékli Krista, kteří spějí velkými kroky k nebeské vlasti, kde trůníš Ty, nanebevzatá Královno! Tvému nejčistšímu Srdci se dnes zasvěcujeme, sjednot' nás se Srdcem Ježíšovým, stánkem Nejvyššího, abychom zachvácení Božím ohněm milovali ne ústy a jazykem, ale skutkem v pravdě. Naše Paní a naše Matko, pamatuj, že jsme ode dneška Tvoji! Pohleď, kolik tvých dětí trhá mystické Tělo Církve, kolik našich bratří je v bludu a rozkolu, kolik zaslepených vášněmi, svedených, kolik chudých a pronásledovaných. Pošli hodné dělníky na žeň Beránka, který hříchy světa sňal, ať se utiší Boží hněv, a pokoj a jednotu, kterou není schopen dátí svět, zavládne mezi námi, v rodinách, v národech, v Církvi, ať se obnoví tvářnost celé země. Vždyť jenom Ty jsi naše naděje, spolu s anděly a svatými, našimi nebeskými zastánci. Maria, Matko žádoucí, Tys královnou všemohoucí, prosíš za nás za křesťany, svého Syna Hospodina, Kýrie eleison!“

(Společná modlitba pronesená v kapli Matky unie v bazilice velehradské)

Drazí,
s radostí Vám oznamuji, že postulátor kauzy blahorečení a svatořečení Božího služebníka Jana Pavla II., Mons. Slawomir Oder, mi sdělil, že v pondělí 2. dubna 2007, v den druhého výročí smrti našeho drahého a oplakávaného pastýře, Jana Pavla II., může proběhnout shromáždění k **uzavření diecézního procesu o životě, ctnostech a pověsti svatosti tohoto Božího služebníka Jana Pavla II. (Karola Wojtyły).**

Chci Vás proto pozvat k účasti na této události, které bude předcházet slavení Liturgie

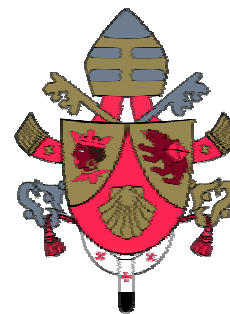

hodin během dne a bude se konat **v bazilice sv. Jana v Lateráně, v pondělí 2. dubna 2007 ve 12 hodin.** Po skončení shromáždění k uzavření diecézního procesu bude v nádvoří Lateránského apoštolského paláce ve 14hodin slavnostně otevřena výstava kreseb Nani Tedeschi, nazvaná „**Totus Tuus, Jan Pavel II. v 60 kresbách Nani Tedeschi**“, která zůstane otevřena do 1. června. Rád bych také vřele pozval všechny kněze a věřící diecéze k účasti na zádušní mši svaté za papeže Jana Pavla II., které bude 2. dubna odpoledne v 17.30hodin předsedat Svatý Otec Benedikt XVI. v bazilice sv. Petra ve Vatikáně.

Camillo Card. Ruini
generální vikář Jeho Svatosti
pro Římskou diecézi

POSTSYNODÁLNÍ APOŠTOLSKÁ EXHORTACE
SACRAMENTUM CARITATIS
SVATÉHO OTCE
BENEDIKTA XVI.
BISKUPŮM, KNĚŽÍM, ZASVĚCENÝM OSOBÁM
A VĚŘÍCÍM LAIKŮM
O EUCHARISTII,
PRAMENI A VRCHOLU ŽIVOTA A POSLÁNÍ CÍRKVE

SVÁTOST LÁSKY¹, Nejsvětější Eucharistie je darem, v němž Ježíš Kristus dává sám sebe a zjevuje nám nekonečnou Boží lásku ke každému člověku. V této obdivuhodné svátosti se projevuje „větší láska“, ta, která vede k tomu, abychom „položili život za své přátele“ (*Jan 15,13*). Ježíš totiž „je miloval až do krajnosti“ (*Jan 13,1*). Tímto výrazem evangelista uvádí gesto nekonečné pokory, jež učinil, ještě než za nás umřel na kříži, kdy si kolem boků opásal zástěru a umyl svým učedníkům nohy. Stejným způsobem nás Ježíš nadále miluje „až do krajnosti“ v eucharistické svátosti, až k darování svého těla a své krve. Jaký úžas musel jímat srdce apoštolů tváří v tvář Pánovým gestům a slovům během oné večeře! Jaký úžas musí eucharistické Tajemství vzbuzovat i v našem srdci!

*
**První kniha napsaná Josephem Ratzingerem
poté, co se stal papežem**

BENEDIKT XVI.

**J E Ž Í Š
Z N A Z A R E T A**

Ve šlépějích Ježíše z Nazareta, od křtu v Jordánu až po horu Proměnění: 16. dubna 2007, v den svých 80. narozenin, vydá papež Benedikt XVI. v nakladatelství Rizzoli první díl své knihy o tajemství Ježíše Krista, Božího Syna. Kniha nese prostý název: „Ježíš z Nazareta“. Na těchto deseti kapitolách začal kardinál Ratzinger pracovat už během letních prázdnin 2003 a věnoval jim každou volnou chvíli i po 19. dubnu 2005, po dnu svého zvolení na Petrův Stolec.

*

„MILUJTE SE NAVZÁJEM, JAKO JSEM JÁ MILOVAL VÁS“ (*Jan 13,34*)
(poselství papeže Benedikta XVI. k XXII. Světovému dni mládeže – 1. dubna 2007)

Drazí mladí, u příležitosti 22. Světového dne mládeže, který se bude slavit v jednotlivých diecézích na Květnou neděli, chtěl bych vám nabídnout k rozjímání Ježíšova slova: „*Milujte se navzájem jako jsem já miloval vás*“ (*Jan 13,34*).

*

¹ Srv. Sv. Tomáš Akvinský, *Summa Theologiae* III, q. 73, a. 3.

APOŠTOLSKÁ CESTA DO BRAZÍLIE

(Benedikta XVI. při středeční generální audienci, 23. května 2007, náměstí sv. Petra)

Drazí bratři a sestry,

Chtěl bych se při této generální audienci zastavit u apoštolské cesty do Brazílie, kterou jsem konal ve dnech 9.-14. května. Po dvou letech svého pontifikátu jsem měl konečně to potěšení vydat se do latinské Ameriky, kterou velmi miluji a v níž žije velká část katolíků celého světa. Cílem cesty byla Brazílie, ale chtěl jsem tímto způsobem obejmout celý tento velký latinskoamerický subkontinent a to tím spíše, že mne tam přivedla velká církevní událost: V. generální konference episkopátu Latinské Ameriky a Karibské oblasti. Rád bych znovu vyjádřil svou hlubokou vděčnost za přijetí, které mi připravili drazí bratři v biskupské službě, zvláště ze São Paula a z Aparecidy. Děkuji prezidentovi Brazílie a ostatním veřejným představitelům za srdečnou a velkodušnou spolupráci; nejsrdečněji pak děkuji brazilskému lidu za vroucnost, s níž mne přijal – bylo to opravdu velkolepé a dojemné – a také za pozornost, kterou věnovali mým slovům.

Moje cesta byla především aktem chvály vzdané Bohu za „divy“, které uskutečnil v národech Latinské Ameriky, za víru, která inspiruje jejich život a jejich kulturu v průběhu více než pěti staletí. V tomto smyslu to byla pouť, která vyvrcholila ve svatyni Madony z Aparecidy, hlavní patronky Brazílie. Téma vztahu víry a kultury vždycky velice leželo na srdci mým ctihodným předchůdcům Pavlovi VI. a Janu Pavlu II. Chtěl jsem na ně navázat a utvrdit Církev, jež je v latinské Americe a Karibiku, na její cestě víry, která se stala a

stává se živými dějinami s její lidovou zbožností a uměním v dialogu s bohatými předkolumbovskými tradicemi a také s mnoha vlivy z Evropy a z jiných kontinentů. Vzpomínka na slavnou minulost zajisté nemůže opominout stíny, které provázeli dílo evangelizace latinskoamerického kontinentu: nelze totiž zapomínat na utrpení a nespravedlnosti, které kolonizátoři způsobili indiánskému obyvatelstvu, jehož základní lidská práva byla často pošlapávána. Nutná zmínka o těchto neospravedlnitelných zločinech, byť proti nim již tehdy protestovali misionáři jako Bartolomeo de Las Casas a teologové jako Francisco da Vitoria z univerzity v Salamance, nemůže zabránit vděčnému uznání obdivuhodného díla, které v tomto obyvatelstvu vykonala během staletí božská milost. Evangelium se tak na tomto kontinentu stalo nosným prvkem dynamické syntézy, která podle národních specifik vyjadřuje v různých odstínech identitu latinskoamerických národů. Dnes, v epoše

globalizace se tato katolická identita znovu prezentuje jako ta nejadekvátnější odpověď, je-li živena seriózní duchovní formací podle principů sociálního učení církve.

Brazílie je obrovská země, která uchovává hluboce zakořeněné křesťanské hodnoty, ale zakouší také enormní sociální a ekonomické problémy. Aby církev přispěla k jejich řešení musí mobilizovat všechny duchovní a morální síly svého společenství a hledat příhodné konvergence s ostatními zdravými energiemi v zemi. Mezi pozitivní prvky mohou určitě započítat kreativitu a plodnost místní církve, v níž se neustále rodí nová hnutí a nové instituty zasvěceného života. Neméně chvályhodné je velkodušné nasazení mnoha věřících laiků, kteří jsou velice aktivní v nejrůznějších církevních iniciativách.

Brazílie je také zemí, která může světu nabídnout svědectví nového modelu rozvoje: křesťanská kultura totiž může oživovat jakési „smíření“ mezi lidmi a stvořením, počínaje obnovou lidské důstojnosti ve vztahu k Bohu Otci. V tomto smyslu je výmluvným příkladem *Fazenda da Esperança*, síť resocializačních komunit pro mladé lidi, kteří chtějí vyjít z temného tunelu drogové závislosti. V komunitě, kterou jsem navštívil, a odkud jsem si odnesl hluboké dojmy, jež v srdci nosím stále živé, má velkou důležitost přítomnost kláštera sester klarisek. Považuji to za příznačné pro dnešní svět, který potřebuje obnovu zajisté psychologickou a sociální, ale ještě hlouběji onu duchovní. Významnou byla také s radostí slavená kanonizace prvního rodilého Brazilce Fra Antonína od sv. Anny Galvão. Tento františkánský kněz z 18. století s velkou zbožností k Panně Marii, apoštol Eucharistie a Zpovědi, byl ještě za svého života nazýván „mužem pokoje a lásky“. Jeho svědectví je dalším potvrzením toho, že svatost je opravdovou revolucí, která může prosadit autentickou reformu Církve a společnosti.

V katedrále v São Paulu jsem se setkal s biskupy Brazílie, která má nejpočetnější biskupskou konferenci na světě. Vydat svědectví o podpoře Petrova nástupce byl jeden z hlavních cílů mé návštěvy, protože znám velké výzvy, kterým v této zemi musí Evangelium čelit. Povzbudil jsem své spolubratry, aby pokračovali a posílili nasazení nové evangelizace, vybídl jsem je, aby detailně a metodicky rozvíjeli šíření Božího Slova, aby se vrozená a rozšířená religiozita obyvatelstva mohla prohlubovat a stávat se zralou vírou, osobním i kolektivním přimknutím k Bohu Ježíše Krista. Pobídl jsem je k tomu, aby všude obnovovali styl prvotního křesťanského společenství, jak je popsán v knize *Skutky apoštolů*: byli neúnavní v katechezi, svátostném životě a činorodé lásce. Zním oddanost těchto věrných služebníků Evangelia, které chtějí prezentovat bez redukcí a zkracování, přičemž s rozlišováním bdí nad pokladem víry; jejich trvalou starostí je rovněž podporovat sociální rozvoj hlavně formací laiků, povolaných přebírat zodpovědnost v oblasti politiky a ekonomiky. Děkuji Bohu, že mi dovolil prohloubit společenství s brazilskými biskupy a nadále je nosím ve svých modlitbách.

Dalším charakteristickým momentem cesty bylo bezpochyby setkání s mládeží, která je nejen nadějí budoucnosti, ale také vitální silou přítomnosti církve i společnosti. Proto byla vigilie, kterou sami pořádali v Brazilském São Paulu slavností naděje, osvícenou

Kristovými slovy k „bohatému mladíkovi“, který se ho ptal: „Mistře, co dobrého mám udělat, abych dosáhl věčného života?“ (Mt 19,16). Ježíš mu ukázal nejprve na „příkázání“ jako na cestu života a potom jej vyzval, aby zanechal všeho a následoval ho. I dnes činí církev totéž: nejprve nabízí příkázání, pravou cestu výchovy ke svobodě i osobnímu a sociálnímu dobru, a především nabízí „první příkázání“ – příkázání lásky, protože bez lásky nemohou ani příkázání dát životu plný smysl a opatřit pravé štěstí. Pouze ten, kdo v Ježíši potká lásku Boha, a vydá se na tuto cestu, aby ji praktikoval mezi lidmi, stává se jeho učedníkem a misionářem. Vyzval jsem mladé lidi, aby se stali apoštolů svých vrstevníků; a proto, aby vždycky usilovali o lidskou a duchovní formaci a měli ve velké úctě manželství i cestu, která k němu vede v cudnosti a zodpovědnosti, aby byli otevření i pro povolání k životu zasvěcenému Božímu království. Povzbudil jsem je, stručně řečeno, k tomu, aby velkým „bohatstvím“ svého mládí přinášeli plody a byli mladou tvářící církví.

Vrcholem cesty bylo zahájení V. generální konference episkopátu latinské Ameriky a Karibiku ve svatyni Naší Paní v *Aparecidě*. Téma tohoto velkého a důležitého shromáždění, které se skončí na konci května, zní „*Učedníci a misionáři Ježíše Krista, aby naše národy měli život v NĚM – Cestě, Pravdě a Životu*“. Tento dvojčlen „učedníci a misionáři“ odpovídá označení, které je v Markově evangeliu užito v souvislosti s Ježíšovým povoláním apoštolů: „A ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním, protože je chtěl posílat kázat“ (Mk 3,14-15). Slovo „učedníci“ tedy odkazuje na dimenzi formace a následování, společenství a přátelství s Kristem; výraz „misionáři“ vyjadřuje plod učednictví, tzn. svědectví a sdílení prožité zkušenosti, poznání a osvojení si pravdy a lásky. Být učedníky a misionáři s sebou nese těsné pouto se slovem Božím, s Eucharistií a s dalšími svátostmi, život v církvi poslušným nasloucháním jejího učení. Radostná obnova vůle být Ježíšovými učedníky, přebývat s ním, je základní podmínkou, jak být jeho misionáři, vycházet od Krista podle

odkazu papeže Jana Pavla II. celé Církvi po Jubileu roku 2000. Můj ctihodný předchůdce vždycky kladl důraz na evangelizaci „nového zápalu, co do jejích metod a jejího výrazu“, jak řekl právě u příležitosti shromáždění CELAM 9. března 1983 na Haiti (srov. *Insegnamenti* VI/1 – 1983, 698). Svou apoštolskou cestou jsem chtěl vybídnout k pokračování na této cestě a v encyklice *Deus caritas est* nabídnout sjednocující - zároveň teologickou a sociální – perspektivu, kterou shrnují slova: „lásky dává život“. „Přítomnost Boha, přátelství s vtěleným Synem Božím a světlo jeho Slova jsou vždycky základní podmínky přítomnosti a účinnosti spravedlnosti a lásky v našich společnostech“ (Úvodní promluva na 5. generální konferenci episkopátu latinské Ameriky a Karibiku, 4: *L'Osservatore Romano*, 14.-15. května 2007, str.14).

Mateřské přímluvě Panny Marie, uctívané pod jménem Naše Paní Gaudalupská jakožto patronce celé latinské Ameriky a novému brazilskému světcí Fra Antonínovi od sv. Anny Galvão svěřuji plody této nezapomenutelné apoštolské cesty.

HRADIŠŤAN

s Jiřím Pavlicou

V PUSTIMĚŘI

SVATODUŠNÍ KONCERT CIMBÁLOVÉ MUZIKY

NEDĚLE 27. KVĚTNA 2007 V 16.00 hodin
CHRÁM SV. BENEDIKTA V PUSTIMĚŘI

VENI, CREATOR SPIRITUS

Accende lumen sensibus, infunde amorem cordibus,
infirmi nostri corporis, virtute firmans perpeti.

PEREGRINATIO AD LIMINA APOSTOLORUM

PUSTIMĚŘ • 6. – 14. 6. 2007 • ROMA

J. E. Mons. Giovanni Coppa, Apoštolský nuncius a čestný občan Drysic při eucharistii u hrobu sv. Petra

J. E. Tomáš kardinál Špidlík, S.J., čestný občan Pustiměře: při eucharistii v bazilice sv. Klementa (vlevo) a u hrobu sv. Cyrila

EUCHARISTIE V ROTUNDĚ SV. PANTALEONA S UDÍLENÍM SV. NEMOCNÝCH

Christus anschauen

Papst Benedikt XVI. in Österreich
7.-9. Sept. 07 • www.papstbesuch.at

(Benedikt XVI. o své apoštolské cestě do Rakouska při střeďeční generální audienci, 12.9.)

Drazí bratři a sestry,

chci se dnes zastavit a zamyslet nad pastorační návštěvou, kterou jsem s potěšením vykonal v minulých dnech v Rakousku, zemi, která je mi zvlášť blízká, ať už proto, že hraničí s mou vlastní anebo díky mnoha vztahům, které jsem s ní vždycky udržoval. Specifickým důvodem této návštěvy bylo 850. výročí nejvýznamnější Rakouské svatyně v Mariazell, oblíbené také věřícími z Maďarska a velmi navštěvované i poutníky z ostatních sousedních zemí. Šlo tedy především o pouť, jejíž mottem bylo „*Hledět na Krista*“, jít za Marií, která nám ukazuje Krista. Ze srdce děkuji kardinálu Schönbornovi, vídeňskému arcibiskupovi a celému Rakouskému episkopátu za velké úsilí, s nímž připravovali a provázeli mou návštěvu. Děkuji Rakouské vládě a všem civilním i vojenským představitelům za jejich hodnotnou spolupráci a zejména děkuji panu prezidentovi za srdečnost, s níž mne přijal a během různých momentů této návštěvy mne doprovázel. První etapou bylo zastavení u *Mariensäule*, historického sloupu, na kterém stojí socha Neposkvrněné Panny: setkal jsem se tam s tisíci mladých a začal své putování. Neopominul jsem pak navštívit nedaleké Židovské náměstí, abych vzdal poctu památníku, připomínající Šoah.

S ohledem na dějiny Rakouska a jeho úzkých vztahů se Svatým stolcem, jakož i s ohledem na význam Vídně z hlediska mezinárodní politiky, bylo na programu této mojí pastorační

cesty také setkání s prezidentem republiky a diplomatickým sborem. Jsou to cenné příležitosti, během nichž má Petrův nástupce možnost povzbudit zodpovědné představitele národů, aby neustále prosazovali věc míru a autentického ekonomického a sociálního rozvoje. S pohledem upřeným hlavně na Evropu jsem znovu povzbudil k dalším krokům unifikačního procesu na základě hodnot, inspirovaných společným křesťanským odkazem. Mariazell je ostatně jeden ze symbolů setkávání evropských národů v křesťanské víře. A jak nevzpomenout na to, že Evropa je nositelkou myšlenkové tradice, která spojuje víru, rozum i citění? Uznávaní filosofové, ač nezávisle na víře, rozpoznali, že křesťanství má ústřední roli při hájení moderního vědomí před nihilistickými a fundamentalistickými odchylkami. Setkáním s politickými a diplomatickými autoritami ve Vídni byla tedy velice příhodně zasazena má apoštolská cesta do aktuálního kontextu evropského kontinentu.

Pouť ve vlastním smyslu jsem vykonal v sobotu, v den slavnosti Narození Panny Marie, jež je titulární slavností svatyně v Mariazell. Svůj původ má v roce 1157, když jeden benediktinský mnich z blízkého opatství sv. Lambrechta byl poslán, aby tam kázal, a zakusil tam podivuhodnou pomoc Panny Marie, jejíž malou dřevěnou sošku si s sebou přinesl. Výklenek či cela (*Zell*), kam mnich sošku uložil, se stala cílem poutí a v průběhu dalších

dvou století tam byla vybudována významná svatyně, kde je Milostná Madona dodnes uctívána jako *Magna Mater Austriae*. Byla to pro mne velká radost, že jsem se mohl vrátit jako Petrův nástupce na toto posvátné místo tak drahé národům střední Evropy. Tam jsem obdivoval příkladnou rozhodnost mnoha tisíců poutníků, kteří navzdory dešti a chladu byli s velkou radostí a vírou přítomni této slavnosti, a kde jsem vysvětlil ústřední téma své návštěvy: „*Hledět na Krista*“. Téma, které rakouští biskupové moudře prohloubili během příprav, které trvaly devět měsíců. Avšak pouze vstupem do svatyně jsme plně pochopili smysl onoho motto: hledět na Krista. Před námi stála soška Madony, ukazující jednou rukou na Dítě Ježíše, a nahoře nad oltářem baziliky Ukřižovaný. Tam dosáhla naše pouť svého cíle: nazírali jsme tvář Boha v onom Dítěti v náruči Matky a v onom Člověku s rozpjatými pažemi. Hledět na Ježíše očima Mariinýma znamená potkat Boha Lásku, který se pro nás stal člověkem a zemřel na kříži.

Na závěr mše v Mariazell jsem udělil „pověření“ členům farních pastoračních rad, které byly nedávno v celém Rakousku obnoveny. Výmluvné církevní gesto, kterým jsem svěřil pod Mariinu ochranu velkou „sít“ farností ve službách společenství a poslání. Ve svatyni jsem pak prožil chvíle radostného bratrství s biskupy této země a benediktinskou komunitou. Setkal jsem se s kněžími, řeholníky, jáhny a seminaristy a slavil jsem s nimi nešpory. V duchovním spojení s Marií jsme velebili Pána za pokornou oddanost mnoha mužů a žen, kteří se svěřili jeho milosrdenství a zasvětili se službě Bohu. Tyto osoby se i přes svá lidská omezení ba dokonce právě v jednoduchosti a pokoře svého lidství snaží

všem nabízet odraz dobroty a krásy Boha následováním Ježíše na cestě chudoby, čistoty a poslušnosti, tří slibů, které je třeba chápat v jejich autentickém kristologickém smyslu, nikoli individualistickém, ale vztahovém a církevním.

V neděli dopoledne jsem pak slavil eucharistickou liturgií v katedrále svatého Štěpána ve Vídni. V homilii jsem chtěl prohloubit zejména význam a hodnotu neděle a podpořit hnutí „Aliance na obranu volné neděle“. K tomuto hnutí náležejí i osoby a skupiny, které se nehlasí ke křesťanství. My jako věřící máme, přirozeně, hluboké motivace k tomu, abychom prožívali den Páně tak, jak nás Církev naučila. „*Sine Dominico non possumus*“ – bez Pána a bez jeho Dne nemůžeme žít, prohlásili mučedníci z Abitene (v dnešním Tunisku) roku 304. Také my, křesťané z roku 2000 nemůžeme žít bez neděle: dne, který dává smysl práci i odpočinku, aktualizuje význam stvoření a vykoupění, vyjadřuje hodnotu svobody a služby bližnímu... to všechno je neděle: mnohem víc než nějaký předpis! Pokud by národy starobylé křesťanské civilizace opustily

tento význam a dopustily, aby byla neděle redukována na víkend a na příležitost pro světské a obchodní účely, znamenalo by to, že se rozhodly zřít se vlastní kultury.

Nedaleko Vídně se nachází opatství *Heligenkreuz*, Svatého Kříže. Bylo mi potěšením navštívit onu kvetoucí komunitu cisterciáckých mnichů, která existuje bez přerušení 874 let! K opatství patří také fakulta teologie a filosofie, která nedávno obdržela titul „Papežská“.

V promluvě adresované zejména mnichům jsem poukázal na hodnotu modlitby jako služby chval a adorace, patřící Bohu pro jeho nekonečnou krásu a dobrotu. Před touto posvátnou službou – jak praví benediktinská Řehole (43,3) – nemá mít nic jiného přednost, takže celý život včetně času určeného k práci či odpočinku je rekapitulován v liturgii orientované k Bohu. Také teologické studium nemůže být odděleno od duchovního života a modlitby, jak s rozhodností tvrdí svatý Bernard z Clairvaux, otec cisterciáckého řádu. Umístění Teologické Akademie vedle Opatství dosvědčuje toto spojení víry a rozumu, srdce a mysli.

Poslední setkání na mé cestě patřilo světu dobrovolníků. Chtěl jsem projevit své uznání mnoha osobám různého věku, které se bezplatně nasazují ve službách bližnímu, ať již v církevním či civilním společenství. Dobrovolnictví není jen „činnost“: je to především způsob existence, který vychází ze srdce, z postoje vděčnosti za život, a který vede k jakési „restituci“ a ke sdílení obdržených darů s bližním.

Z tohoto hlediska jsem chtěl znovu povzbudit kulturu dobrovolnosti. Činnost dobrovolníků nelze vidět jako nějaké „vyplňování mezer“ vzhledem ke státu a veřejným institucím, ale spíše jako komplementární a stále nezbytnou přítomnost na udržení jejich všímavosti, a jako cestu k prosazování osobního přístupu v poskytování pomoci. Není proto nikdo, kdo by nemohl být dobrovolníkem: také osoba nejvíce znevýhodněná a ubohá má mnoho co sdílet s druhými nabídkou svého přínosu k civilizaci lásky.

Na závěr bych rád ještě jednou poděkoval Pánu za tuto návštěvu-pout' do Rakouska. Hlavním cílem byla opět Mariánská svatyně, kolem níž bylo možno prožít silnou církevní zkušenost, podobně jako se to stalo týden před tím v Loretu s italskou mládeží. Ve Vídni a Mariazell se kromě toho projevila především živá, věrná a rozmanitá realita katolické Církve, tak početně přítomná na plánovaných setkáních. Byla to radostná a strhující účast Církve, která jako Maria je stále povolána „hledět ke Kristu“, aby jej mohla ukázat a nabídnout všem; církve jako učitelky a svědkyně onoho velkodušného přitakání k životu ve všech jeho dimenzích; církve, která uskutečňuje svou dvoutisíciletou tradici služby pokojné budoucnosti a opravdovému sociálnímu pokroku celé lidské rodiny.

ZJEVENÍ PANNY MARIE VE FATIMĚ

13. května – 13. října 1917

Zjevení v portugalské Fatimě začalo v roce 1916 trojím zjevením anděla desetileté Lucii Santosové, devítiletému Františkovi a sedmileté Jacintě Martových. Po této duchovní přípravě docházelo každý měsíc od 13. května do 13. října 1917 ke zjevením Panny Marie. Tento cyklus šesti zjevení byl ukončen slunečním zázrakem. I když dětem zpočátku nikdo nevěřil a zažily krušné chvíle a výslechy, díky ochraně Panny Marie byly všechny komplikace a pomluvy překonány a tato mariánská zjevení po důkladném teologickém šetření byla uznána Církví jako pravá dne 13. října 1930. Zjevení ve Fatimě začala v době, kdy v Portugalsku vládl mimořádně silný protináboženský duch a křesťanství bylo velmi pronásledováno. Fatimské události během roku po ukončení zjevení

zcela změnilo tuto negativní nábožensko-politickou situaci. Již při prvním setkání anděl děti povzbuzoval k úctě k Bohu a v této souvislosti je naučil modlitbu:

Můj Bože, věřím v tebe, klaním se ti, doufám v tebe, miluji tě.

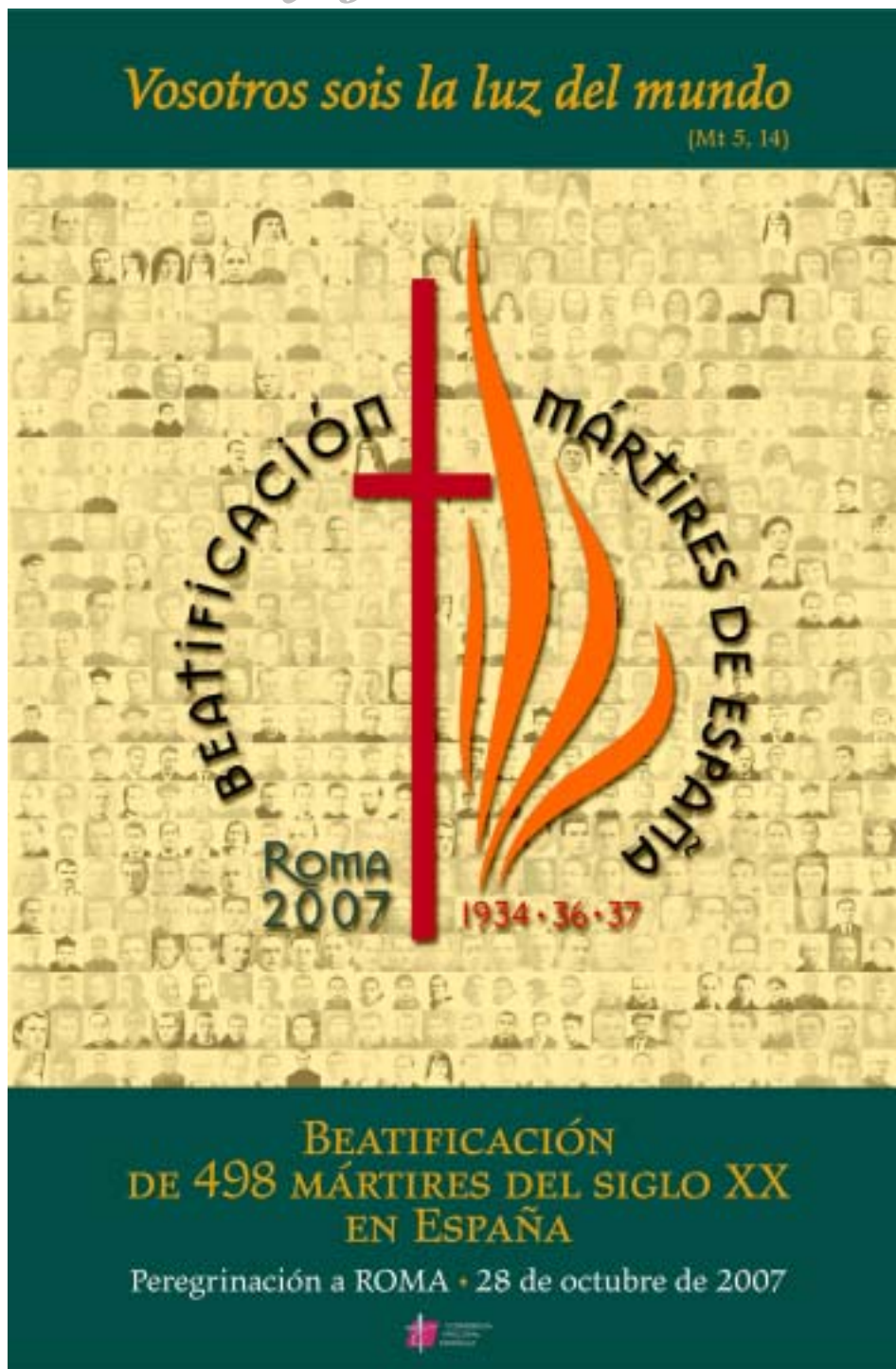
Prosím tě za odpuštění pro ty,

kteří v tebe nevěří, kteří se ti neklanějí, kteří v tebe nedoufají a tebe nemilují.

6. zjevení - 13. října 1917

13. října přišlo, na Cova da Iria vybídla Lucie lid, aby zavřel deštníky a modlil se růženec. Pak přišla Paní a řekla Lucii: "Chci ti říci, aby zde postavili k mé počtě kapli; jsem Panna Maria, královna růžence! Modlete se nadále denně růženec. Válka se chýlí ke konci a vojáci se brzo vrátí domů." Následovala Luciina prosba za nemocné a hříšníky. K jejím žádostem o uzdravení Panna Maria řekla: "Některé ano, jiné ne. Musí se polepšit a prosit za odpuštění svých hříchů. Ať neurážejí Boha, byl už tolik urážen." Pak rozevřela dlaně a nechala je zazářit odrazem slunce; a zatímco se vznášela vzhůru, promítlo se její světlo do slunce. Pak spatřili vedle slunce sv. Josefa s Ježíškem a jejich žehnání; pak Krista a Pannu Marii Bolestnou a znovu Pannu Marii jako Pannu Marii Karmelskou, vše jak měli slíbeno. V té době nastal sluneční zázrak. Ustal déšť, roztrhly se mraky a ukázal se sluneční kotouč v podobě stříbrného měsíce, který začal vířivě kroužit jako ohnivě kolo metajíce všemi směry pruhy světla v barvách žluté, zelené, červené, modré, fialové, které ozařovaly oblaka, stromy, skály i lid. Pak se na několik vteřin zastavilo a nejhýřivější světelné kolo se znovu roztočilo. Ještě znovu se zastavilo a roztočilo ještě v rozmanitějším oslnivém víření. Pak všichni zažili pocit jakoby se odpoutalo od oblohy a padalo na ně. Lidé padali na kolena do bláta a vzbuzovali lítost nad svými hříchy. Tyto výjevy, trvající asi 10 minut, vidělo na 70.000 lidí nejen přímo nad místem, ale i ve vzdálenosti více kilometrů. Po skončení slunečního úkazu lidé měli šaty dokonale suché. Fatimská Panna Maria vyzývá k obrácení, k pokání, k modlitbám za hříšníky. Chce jediné to, co její Syn. Jedná se o lásku, které on učí v evangeliu. Ve své lásce k nám a za naši spásu šel do krajnosti. Stále jde o záchranu duší, to se neobejde bez lásky a ta je naší spásou, neboť Bůh je Láska a žít v lásce znamená žít v Bohu.

Vy jste světlo světa (Mt 5,14)

Ústředním prvkem loga beatifikace španělských mučedníků tvoří kříž, výraz „největší lásky“, s níž mučedníci čelili vrcholné hodině, a tak svůj konečný úděl svých životů spojili s Ježíšem Kristem. Mučedníci „zvítězili Beránkovou krví a slovem svého svědectví, protože nemilovali svůj život natolik, že by se zalekli smrti“ (Ap 12,11). Proto červená barva kříže, znamenající lásku povýšenou do krajnosti prolitím krve pro Krista.

Palma, jež provází kříž je symbolem mučednictví prvních křesťanů a vyjádřením konečného vítězství „víry, která přemohla svět“ (srv. 1Jan 5,4). Palma mučednictví svým tvarem na obrázku znázorňuje současně: a) oheň Ducha svatého, jak sestoupil na apoštoly o Letnicích, jak jim Pán předpověděl; b) keř, který hoří a přece neshoří,

v němž se Bůh představuje Mojžíšovi ve vyprávění Geneze a je vyjádřeném téhož: láska, která se dává a nekončí; c) světlo, které přichází na svět je výrazem toho, čím jsou křesťané pro lidstvo, jak říká motto beatifikace: „Vy jste světlo světa“ (Mt 5,14).

Konečně kruh v němž leží kříž a palma, vyjadřuje plnost života, k níž nás Bůh volá, a ukazuje, jak je třeba číst tuto událost: a) beatifikace mučedníků ze Španělska: „mučedníci ze Španělska“ nikoli „španělští mučedníci“, neboť všichni položili svůj život ve Španělsku během náboženského pronásledování ve XX. století, ovšem ne všichni se ve Španělsku narodili; b) 1934 – 36 – 37: léta, v nichž 498 mučedníků podstoupilo mučednictví; c) Roma 2007: odkaz na rok beatifikace.

✱

Tomáš Špidlík „Maranathà“ ŽIVOT PO SMRTI

„Maranathà“, „Přijď, Pane“, byla jednou z proseb prvních křesťanů. Podle svatého Pavla jsou křesťané „těmi, kdo milují parúsií“ (2Tim 4,8), kdo s radostí čekají na druhý příchod Pána. Jestliže tomu tak mnohdy není, je to i proto, že vzniklo přesvědčení, že existují dva různé životy a jednoho dne se musí nevyhnutelně jeden opustit, aby se přešlo do druhého. To pak činí člověka tragicky rozděleným. Navíc, jistá teologie, se chopila témat, která se vztahují k eschatologii (smrt, soud, peklo, život věčný, ...), vypočítává je jedno vedle druhého, a tím přeměnila symboly v logický systém, bez jakéhokoli vztahu ke konkrétnímu životu. Kardinál Špidlík prochází patristické a východní prameny, které popisují poslední časy jako nové stvoření, jako setkání Boží činnosti s dozráváním světa, kde dějiny nejsou jen materiálem pro soud, ale také „stavebními kameny“, z nichž bude vybudován nový Jeruzalém.

Vaše Eminence, pane kardinále,
s velkou radostí a vděčností jsme my, vaši spoluobčané, přijali zprávu o tom, že papež Benedikt XVI. jmenoval Mons. Giovanni Coppu kardinálem Svaté Římské Církve. V paměti nám v tu chvíli ožívala slova, jimiž první český prezident, Václav Havel, vítal poprvé v dějinách země Svatého Otce Jana Pavla II.: „*Nevím, zda vím, co je to zázrak. Vím však, že dnes jsem svědkem zázraku!*“

Víme, že „*vaše osobnost si v novodobých dějinách této země získala velký respekt a vážnost*“², nevíme však, čím jsme si tento dar Prozřetelnosti zasloužili. Znovu k nám proto zaznívá výzva „*Duc in altum*“, jež promlouvala ve chvíli, kdy jsme Vás poprvé mohli zvat našim spoluobčanem.

Jako naplněné proroctví k nám v tuto chvíli zní slova L. Horeckého, tehdejšího starosty: „*Nevím, zda v následujících osmi staletích bude moci některý z mých nástupců udělit 'čestné občanství' osobnosti ještě významnější*“.

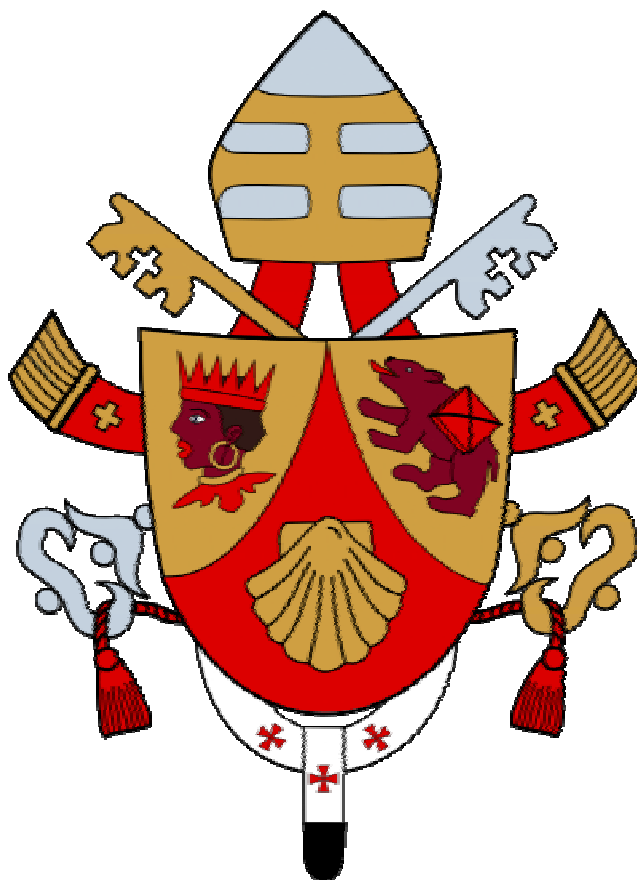
Vskutku, Eminence, nejsme to my, nýbrž sám Bůh, jenž nám ve vznešeném spoluobčanu dává „*osobnost ještě významnější*“. A my jsme toho svědky. Za to vše nyní ze rtů, srdcí, myslí splývá dík, v němž prosbu i přání chceme vyslovit:

Quod bonum, faustum, felix, fortunatumque sit!

² Starosta Luděk Horecký v projevu před udělením čestného občanství Drysic, 16. 6. 2001.

SPE SALVI

ENCYKLIKA PAPEŽE

BENEDIKTA XVI.

KNĚŽÍM A DIAKONŮM

ZASVĚCENÝM OSOBÁM A VŠEM VĚŘÍCÍM LAIKŮM

O KŘEŠŤANSKÉ NADĚJI

„*SPE SALVI facti sumus*“ – v **naději jsme spaseni**, říká svatý Pavel Římanům a také nám (Řím 8,24). „Vykoupení“, spása není podle křesťanské víry pouhou daností. Vykoupení nám bylo nabídnuto v tom smyslu, že nám byla dána naděje, spolehlivá naděje, v jejíž síle dokážeme čelit naší současnosti: přítomnost, i když je náročná, může být prožívána a přijímána jen pokud vede k cíli a můžeme-li si být tímto cílem jisti, je-li tento cíl tak velký, že ospravedlňuje obtížnost cesty. Nyní se bezprostředně klade otázka: ale jakého druhu je vůbec tato naděje, že může ospravedlňovat tvrzení podle něhož vycházejí z ní, a prostě jen díky tomu, že existuje, jsme spaseni? O jaký druh naděje se jedná?

Vánoční a novoroční

slovo Tomáše kardinála Špidlíka S.J. spoluobčanům

„Doba vánoční milá už se k nám zas sklání...“ To se zpívá v kostele. Ale ve zprávách zní jiný hlas ze sjezdu o klimatických poměrech naší země, opravdové SOS. Budeme-li takto pokračovat, dokazují skuteční odborníci, co zbudě z našeho bydlení na zemi? Otrávená příroda a nedýchatelný vzduch. K tomu pak dodal cynicky jeden politik: „Tím se nemusíme zabývat, to bude problém generace, která přijde po nás.“ Je situace opravdu tak tragická? Ať se tím doopravdy zabývají ti, kdo mají odpovědnost. Ale i nás to nutí, abychom se zamysleli nad svou odpovědností za svět, jak se jeví ve světle biblického zjevení.

Začněme však docela prostě od toho, jak se ke světu staví normální člověk, jak objevuje svět dítě. Máme to naznačeno v gramatice: já, ty, on, ona, ono. Na prvním místě ovšem novorozeně objevuje svoje „já“. Ale od počátku dítě začíná vnímat, že mu dělá dobře jeho matka a jiné osoby a že s nimi musí navazovat styk. Objevuje tedy, že je vedle „já“ také „ty“. Svět je tedy pro malého především vztah mezi osobami, které se učí pojmenovat: mama, tata. A pak přijdou další, kde ten vztah už je slabší nebo skoro žádný. Je však zajímavé, že se dítě nerado s tím odcizením smiřuje. Chtělo by věci pohlídat. Začíná je zosobňovat, tykat jim, mluvit s nimi. Jak dlouho to trvá? Velký myslitel Solovjev se přiznává, že ještě ve škole říkal své tužce Andrej a své tašce dával jiné jméno. Ale to se považuje za dětinskou nevyspělost. Dospělý člověk už si rozdělil svět na dvě sféry: jeden

svět je jeho vlastní, patří jemu, druhý svět je jenom jakési loviště, kam čas od času zaběhne, aby něco ulovil pro sebe nebo aby ukojil svou zvědavost něčím, co ho samého nedojímá.

V dnešní civilizaci jsou ty dva postoje jasně vyhraněné. Na jedné straně vidíme tzv. konzumní společnost, která nemá jiný zájem, než uchvátit ze světa něco pro sebe, pro blahobyt svého já, cizí svět je pro něho jako mrtvý. V pohádkách se naopak vypravuje o tom, jak mladý princ proniknul do zakletého zámku, kde se nic nehýbalo a kde na loži ležela spící princezna. Uznal, že je krásná, ale jak ji probudit? Políbí ji polibkem lásky, ona se probudí a všechno s ní najednou ožije. Moderněji ten motiv vyjádřil Tarkovský ve filmu *Solaris*. Člověk, který se v satelitové vzducholodi pozvedl vysoko nad svůj egoismus, se tam najednou setkává s lidmi, kteří už zemřeli. Minulost mu ožila a vrací se mu ztracené mládí, i když se pak vrátí nazpět na zemi.

Láska tedy oživuje svět. Ale, jak probudit lásku? V Betlémě se před dvěma tisíci lety narodilo jedno dítě, aby přineslo do světa lásku věčně oživující. Princ v pohádce se zadíval do tváře spící princezny a poznal, že je krásná. Podobným způsobem vidí svět i Bůh. Byl stvořen Božím slovem. Dokud to slovo slyšíme, má svět neskonalou hodnotu. Když se nám stal Bůh lhostejným, ztratil smysl i svět. Už se o něm nedá říci to, co se o něm píše při stvoření: „Viděl Bůh, že je to dobré, krásné“ (srv. *Gen 1*).

Kristus se narodil, aby nás znovu naučil dívat se na svět se vzpomínkou na Boha: „Pohled'te na nebeské ptactvo: neseje, nežne, a přece je váš nebeský Otec živí. Což nejste o mnoho cennější?...Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn jako jedna z nich“ (*Mt 6,24-29*). Takový pohled na svět nazvali Otcové církve „duchovní fyzikou“. Fyzika je věda o přírodě pozorované očima. Křesťané mají vidět svět očima Božíma. Vidíme tedy ve světě něco daleko vyššího než to, co vidíme jenom očima. To pak je definicí krásy. Solovjev to osvětluje názorným příkladem: uhlí a diamant jsou fyzicky, chemicky stejná hmota; čím to je, že považujeme kousek uhlí za škaredý, zatím co diamant je pro svou krásu tak drahocenný? Odpověď je prostá: v uhlí vidíme jenom uhlí, zatím co v diamantu se odráží světlo nebe. Svět se tedy stane krásným, když nás pohled na něj bude povznášet k nebi, jeho uhlí bude diamantem. Ten pohled není dárek Ježíškovi nesený do Betléma, ale naopak nesmírný dar Betléma našemu světu pod všechny stromečky.

*

VÁNOČNÍ PŘÁNÍ SVATÉHO OTCE:

Obsahuje latinský citát z Římského misálu („*Hodie descendit lux magna super terram*“: *Dnes sestoupilo na zemi velké světlo*“). Obraz Madony s Dítětem a anděly pochází z Garofalovy školy a nachází se v papežském paláci. Těchto vánočních přání vytiskla Vatikánská tiskárna 225.000, a jménem Svatého Stolce budou směřovat do celého světa.

